

Finanstilsynet

Sendes kun per e-post: post@finanstilsynet.no

Dato
26.05.2025

Vår ref.
25/02620-2

Deres ref.
25/8643

Advokatlovens betydning for advokater med «passiv bevilling»

Det vises til Finanstilsynets brev av 2.4.2025 der det bes om Advokattilsynets syn på om- og i tilfelle på hvilken måte en advokat kan være ansatt som eiendomsmegler i et eiendomsmeglingsforetak.

Etter den tidligere domstoloven § 220 om utstedelse av advokatbevilling gjaldt det ikke noe krav om at søkeren faktisk skulle utøve advokatvirksomhet. Søkere kunne derfor få innvilget sin søknad om advokatbevilling uten å gi melding til tilsynsmyndighetene om oppstart av advokatvirksomhet. I slike tilfeller ble advokatbevillingen betegnet som «passiv» eller «sovende».

Advokatlovutvalget foreslo i NOU 2015:3 å avvikle ordningen med såkalt «aktiv» og «passiv» advokatbevilling, slik at de som søkte advokatbevilling også måtte utøve advokatvirksomhet for å få bevilling. Utvalget vurderte i den forbindelse om det også skulle stilles krav om at advokaten må være i aktivitet som advokat, det vil si drive med egentlig advokatvirksomhet, for å ha bevilling, men kom til at dette ville skape en del avgrensingsproblemer og at advokaten også burde kunne påta seg andre oppgaver enn advokatvirksomhet (NOU 2015:3 pkt. 11.2.9).

Justis- og beredskapsdepartementet støttet utvalgets forslag i Prop. 214 L (2020–2021). Etter advokatlovens ikrafttredelse forutsettes det derfor at det ikke lenger er adgang til å ha passiv advokatbevilling. Departementet ga i den forbindelse følgende begrunnelse for forslaget:

«Forslaget er nettopp begrunnet i behovet for å sikre det rettssøkende publikums forventning om at den som bruker advokattittelen, er underlagt kontroll og omfattet av krav og rettigheter etter loven. Forslaget sikrer også at det foretas en ny vurdering av om vilkårene for å få bevilling er oppfylt dersom det er lenge siden personen har meldt opphør.» (Prop. 214 L, pkt. 8.4.5)

Advokatloven § 73 inneholder ingen særskilte overgangsregler knyttet til den personkretsen som hadde «passiv advokatbevilling» ved advokatlovens ikrafttredelse den 1.1.2025. Vi kan heller ikke se at departementet, i forbindelse med forslag til endring av annet regelverk som følge av ny advokatlov, har tatt stilling til betydningen opphevelsen av det tidligere skillet ville få for eiendomsmeglingsloven § 6-2.

Etter advokatlovens ikrafttredelse er det kun personer som utøver advokatvirksomhet som har advokatbevilling. Personer som tidligere hadde passiv advokatbevilling må søke om ny advokatbevilling ved oppstart av advokatvirksomhet, jf. advokatloven § 7.

Ansatte eiendomsmeglere som har hatt en såkalt passiv advokatbevilling kan sende inn en forenklet søknad til Advokattilsynet om å få utstedt en ny advokatbevilling knyttet til eiendomsmeglerforetaket,

jf. advokatloven § 6 første, jf. andre ledd. Det må fremlegges en utvidet ordinær politiattest, etableres egen sikkerhetsstilling som advokat og betales bidrag til Advokattilsynet og Advokatnemnda. Det følger av advokatloven § 73 trettende ledd, at virksomheten i tilfellene som nevnt over vil være organiseres etter den tidligere domstolloven § 233 bokstav a (internadvokater). Det fremgår av bestemmelsen at denne ordningen har en varighet på tre år.

Vi legger til grunn at den klientmiddelbehandlingen som skjer i et eiendomsmeglerforetak er omfattet av den konsesjon og det tilsyn som gjelder for denne virksomheten. Vi antar derfor at overgangsbestemmelsen i advokatforskriften § 73 fjerde ledd ikke vil være aktuell for de personer som starter opp advokatvirksomhet i et eiendomsmeglerforetak.

Dersom Finanstilsynet har ytterligere spørsmål til dette kan undertegnede gjerne kontaktes på e-post (joha@tilsynet.no) eller på telefon 98448919.

Med hilsen
Advokattilsynet

Jonas Haugsvold
Assisterende direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur